

Välkommen till
Nyhetsbrev nr 1 - 2020
från Kalle Eriksson

Välkommen till ännu ett år med Nyhetsbrev.

Min avsikt är att, liksom tidigare, plocka ut russin ur den stora kaka, som Bjäre och dess historia, natur och kultur utgör.

Jag kommer, liksom tidigare, att be läsarna att ge mig lite hjälp med vissa russin. Mina läsare är - som jag nämnt tidigare - mina lärare i det universitet, som jag anser att min läsekrets utgör.

Bilden

ovan är , som du ser, gammal. Den skickades under något av de första åren av 1900-talet till en liten flicka, som bodde i Påarp. Flickan hette Justina.

Justina kom några år senare att bli mor till Birgit Nilsson.

Huset, som hon bodde i som barn, har du förmodligen besökt. Numera finns det i Hembygdsparken i Boarp och kallas Palmagården. Namnet efter den gård i Påarp som huset då tillhörde.

I Birgit Nilsson Museum finns många fler bilder - och många ytterligare dokument - som skildrar bl.a. Birgit Nilssons tid som barn i Svenstad. Både Birgit och Justina var noga med att ta vara på saker och ting. Det är vi förstås tacksamma för.

Därmed går jag över

till att servera ett antal russin ur den stora kaka, som Bjäres historia med dess natur och kultur och historia utgör.

Dans och dialekter var mest populära ämnen.

Så här vid årsskiftet är det ju omtyckt att blicka tillbaka på året som gått. Hur var året för mina Nyhetsbrev?.

Om jag använder läsarnas kommentarer som måttstock, tycks två ämnen har engagerat särskilt mycket: dans och dialekter.

Mina artiklar om hur bjäreborna roade sig förr - med skildringen av de allra första dansbanorna - har väckt många minnen till liv. Jag har fått åtskilliga pusselbitar, som jag kan tillfoga min bild av gamla tiders dansbanor i Bjäre.

På samma sätt har artiklarna om gamla dialekter väckt minnen till liv.

Jakten på fler pusselbitar fortsätter. Därför: skicka gärna in uppgifter som passar in i båda dessa ämnen: dansbanor och dialektord.

Jag kommer framöver att presentera dessa nya pusselbitar i bilden av vår historia.

Landslaget återkommer till Båstad.

Svenska landslaget i fotboll väljer att även i år använda Båstad för att ladda upp inför en stor internationell mästerskapsturnering.

Just det faktum att landslaget varit här så många år tidigare gör, att det blir en extra stor fjäder i hatten för Båstad och för Båstads GIF, som håller i trådarna.

Nu kommer Båstad GIF:s klubbchef, Anette Eriksson, att få åtskilligt att göra för att ge tränaren Janne Andersson och de övriga i landslagsledningen de allra bästa förutsättningar för en effektiv uppladdning.

Enligt de än så länge preliminära planerna kommer landslaget till Båstad sista veckan i maj. Start måndagen den 25 maj.

Den 15 juni spelar Sverige mot Spanien i Bilbao. 19 juni möter Sverige ett lag från det play off-spel som äger rum i mars 2020. 24 juni spelar Sverige mot Polen i Dublin.

Bra för turismen

För turism-Båstad är landslagets vistelse i Båstad på försommaren av godo.

Den riktigt stora sommar-ruschen har annars svårt att komma igång före midsommar. Nu gäller det för hela det "turistiska Båstad" att vara på alerten och visa vad Båstad har att erbjuda - även under det som i vanliga fall kallas försäsong.

Ännu mera banvall klar att tas i bruk.

På den banvall, där tåg har rullat sedan 1885, har det nu blivit klart för andra transportformer att ta över. Det som varit banvall har blivit en efterlängtdad led för vandrare, cyklister och ryttare

Under 2018 invigdes den första etappen, nämligen Båstad-Grevie.

Nu är det dags för sträckan Grevie - Förslöv.

Bjäresamhällen som utarmas.

Plötsligt stöter jag i en pärm på ett pressklipp som fångar mitt intresse. Det är Håkan Philipsson som i en artikel berättar om det serviceutbud som fanns i byn V. Karup så sent som vid mitten av 1900-talet, men som nu till stor del är borta.

I byn fanns på 1950- och -60-talen ett kommunhus, som inrymde diverse servicefunktioner. Tillsammans med det utbud som serverades i byn i övrigt, blev det åtskilligt av service till medborgarna i byn:

Skola, brandkår, distriktsköterska, butiker, post, charkuteri, bageri, toffelmakare, trädgårdsmästeri, blomsterhandel, målarbod, snickare, herrfrisör, damfrisör, bilreparatör, cykelreparatör, TV-reparatör, mejeri, mjölkbutik, hemsömmerska.....

Jag blir överraskad, när jag ser den långa listan. Fanns det verkligen ett så stort utbud??

Jovisst. Så var det.

Nu är allt detta borta.

På tal om service

hittar jag bland samlade pärlor i arkivet följande meddelande- uppsatt vid entrén till en butik någonstans i Sverige:

”Öppnar de flesta dagar kl 8 eller 9. Då och då så tidigt som 7, men vissa dagar så sent som kl 11 eller 12.

Vi stänger ungefär kl 16.45 eller 17.30. Ibland vid 15.30 men ibland inte förrän kl 21 eller 24.

Vissa dagar, eller eftermiddagar, är jag inte här över huvud taget, men på sistone har vi varit här nästan jämt, utom när vi är någon annanstans, men vi borde vara här då också”.

Hängde du med?. När är butiken öppen??

En liten frågelek

att fylla ev. ledighet med nu under midvinterdagarna.

Frågorna är knutna till Bjäre. Flertalet till artiklar i tidigare Nyhetsbrev

1. På kulturen i Lund finns en ryggåsstuga från Bjäre. Från vilken by kommer den?

2.1. Boarp x. Slättaröd... 2 Mäsinge

3. När kom elektriciteten till Båstad?

4.1. 1917. X. 1907. 2. 1924.

5. När byggdes dammen vid Hovgården i Glimminge?

6.1. 1808. X. 1918. 2. 1928

7. Varifrån hämtade Ludvig Nobel kvarnen, som står på golfbanan i Boarp?.

8.1. Allerum. X. Norrvidinge. 2, Saxtorp

9. Vilket år inträffade ”det stora skyfallet”?

10.1. 1937. X. 1931. 2. 1942.

11. När automatiserades telefonnätet i Bjäre(Grevie).

12.1. 1940. X 1945. 2. 1955

13. Vilket år brann skyttepaviljongen i Ramsjö?

14.1. 1930 X. 1838. 2. 1942

15. I vilken by bodde Finka-Kalen.

16.1. Drängstorp. X Glimminge. 2. Faritslöv.

17. Vilket år brann N.P. Nilssons trävarulager i Grevie?

18.1. 1929. X1939. 2. 1949

19. Vilket år började August Johansson i Troentorp att tälja tofflor och därmed lägga grunden till den framtida toffel fabriken?

1. 1907. X. 1817. 2. 1927

1. 1924 strandade ett av den svenska segelflottans stoltaste fartyg vid Hovs Hallar. Vad hette fartyget?

1. Måsen. X Zippora. 2. Tärnan

Skicka ditt svar till kalle@bjarenet.com senast inom 7 dagar efter det att detta Nyhetsbrev distribuerats.

Glöm inte att ange ditt namn och mejladress. Gärna även tel.nr .

Undrade du vilka priser som kommer att utdelas till de tävlande, som lyckas bäst??

Svar: den ovanskliga äran och omnämmande i ett kommande Nyhetsbrev.

I händelse att du utmanar någon av dina bekanta i en privat tävling får du de rätta svaren i ett kommande Nyhetsbrev.

En Bjäre-vinter står för dörren.

Jag skrev med avsikt "Bjäre-vinter". Inte bara "vinter".

Vi som bott på denna halvö länge vet, att vintern i Bjäre kan vara betydligt tuffare än den är på andra håll. Närheten till havet och det öppna landskapet gör att kombinationen snö och storm kan ställa till det. I mitt arkiv finns åtskilliga skildringar av hur det kan ha varit när vädergudarna har mobiliserat.

Finns intresse återkommer jag gärna.

Dags för Esaias Tegner.

Då och då i mina Nyhetsbrev har jag plockat fram verk som skapats av våra riktigt stora inom den litterära världen. Här är ytterligare en: Esaias Tegner(1782-1846). Prästson från Värmland. Föddes i Kyrkerud. Växte upp under fattiga omständigheter. Fick tidigt börja arbeta som informator för att förtjäna sitt uppehälle. Dessutom gav det honom möjlighet att studera.

Det finns en klassisk berättelse om Tegnens studentuppsats över ämnet "Bröllopet i Kana". (Det var där Jesus förvandlade vatten till vin...).

Efter ett par timmar med grubblande inför uppsatsskrivningen skrev Esaias ner en enda mening: "Vattnet såg sin skapare och rodnade".

Lärarna blev lyriska och gav högsta betyg.

Tegner visade sig vara en lysande begåvning. Han blev magister 1802 och året därpå docent i estetik. Sitt stora genombrott som författare fick han genom det mäktiga diktverket " Svea". Det belönades med svenska akademins stora pris 1811.. 1818 blev han själv ledamot i Svenska akademien.

1834 blev han biskop i Växjö stift.

Om en avskedsmiddag som han, två år efter utnämningen till biskop, tvingades hålla inför resan till Växjö, skrev han en dräpande skildring av festen.

I ett litet PS i marginalen tillägger han:

"Klockan 7 e.m . Gudskelov, nu är middagen förbi. Jag hade en glädje av att supa samtliga mina gäster under bordet. Det var det enda spirituella de haft på länge, ty deras esprit är buteljerad...."

Från fotbollens barndom

Hur pass komplicerat fotbollssportens regelverk är, upptäcker man inte förrän man börjar studera fotbollens barndom och tiden, när de olika reglerna föddes.

Allt detta sker i England - fotbollens hemland.

Det var i föreningarna från det industritäta mellersta och norra England som proffssystemet slog igenom. De överklassbaserade amatörföreningarna i London och södra England i övrigt stod länge surmulet utanför FA-cupen och det seriesystem som infördes 1888.

Intresset för fotboll var dock rekordstort även i denna del av England.

När London för första gången fått lag ända till cupfinalen - Tottenham Hotspurs - kom en rekordpublik på 110 820 åskådare för att se matchen mot Crystal Palace .

Så var det reglerna:

Straffspark var amatörlagen emot. Man avskydde straffregeln så mycket, att när ett amatörlag tilldömdes straffspark, sköt man avsiktligt och demonstrativt bollen vid sidan om mål..

Under åren framöver tillkom de olika reglerna, alltid efter häftiga debatter: Inkast. Frispark m.fl..
Reglerna för målvakten tillkom 1871.

Om fotbollens barndom kan vi läsa i en bok, skriven av Åke Jönsson. Om läsarna är intresserade, skall jag försöka återkomma med fler glimtar från fotbollens intressanta barndom.

Min boklåda

Boktitel	Pris	Reapris
Så blev Båstad tennis	225	60
Bilder av ett sekel i Bjäre	Slutsåld	
Vår bjärehistoria i bild	350	70
Bjärebor berättar om Bjäre	Slutsåld	
Strövtåg i Bjäres historia	350	70
Nära havet trivs jag bäst	350	-

De böcker, som är slutsålda hos mig, kan ev. finnas i enstaka exemplar hos något av våra säljställen - bokhandel i Båstad, Ängelholm eller Laholm eller hos något av våra säljställen på Bjärehalvön.

Ovan angivna reapriser gäller vid köp direkt hos mig.

Kontakta mig gärna för ytterligare information

Vänligen

Kalle Eriksson

Hallavaravägen 102, 269 91 Båstad

0431-365 332

kalle@bjarenet.com